

FOAIA POPORULUI

Apare în fiecare Duminică

Cea mai veche foaie națională politică-poporală înființată în anul 1892

Apare în fiecare Duminică

PREȚUL ABONAMENTULUI

Pe un an Lei 180.—
Pe o jumătate de an Lei 90.—
Pentru America 3 dolari pe un an întreg
Un număr costă 3 Lei

Redacția și Administrația:

Sibiu, strada Mitropoliei (Măcelarilor) Nr. 12
(lângă poștă)

Manuscrisele intrate nu se înapoiază

INSERATE

se primesc la BIROUL ADMINISTRAȚIEI
Sibiu, strada Mitropoliei (Măcelarilor) Nr. 12

Prețul inseratelor:

Un șir petit 8 Lei pentru fiecare publicare

Licitațiile publice*)

De Victor Slăvescu.

Funcționarea diferitelor administrațiuni și instituțiuni publice ale statului, județelor, comunelor, are lipsă de foarte multe materiale, ce se cumpără în lăuntrul țării, la diferite firme. Prin aceste cumpărări, Statul, ca și celelalte instituții publice, ajută într-o mare măsură întreprinderile economice din țară, cari găesc pe această cale un însemnat și neîntrerupt mijloc pentru desfacerea mărfurilor lor.

Dar Statul, ca și orice persoană particulară, — el poate mai mult decât oricine, — urmărește să-și acopere nevoile sale în condițiunile de plată cele mai ieftine — *prețuri reduse* — și în același timp să capete materiale de cea mai bună calitate. Este desigur o simplă datorie de gospodărie.

Pentru a-și ajunge scopul său, Statul fiind un neîncetat consumator, și încă cel mai important dintr-o economie națională, el hotărăște o concurență, o luptă de întrecere între furnizori — de regulă întreprinderi economice — pe cunoscuta cale a *licitațiilor publice*. Se anunță din vreme, pe cale de publicitate, nevoile de anumite mărfuri pentru stat, spunându-se condițiile ce trebuie să îndeplinească materialele cerute, în așa zisele *caete de sarcini*.

Întreprinderile în stare a furniza aceste materiale, luând cunoștință de publicații, de condițiile mărfurilor de livrat, sau a lucrărilor de făcut, — ele se prezintă cu oferte închise, la locul și data numită. Aci, după anumite reguli, urmează deschiderea ofertelor, alcătuirea tablourilor și alte forme, apoi se dă aprobarea ministerială și livrarea cade asupra celui mai efit ofertant.

Cam așa se petrec lucrurile, în practica de toate zilele. Zic, cam așa, pentru că starea faptică a licitațiilor este mult mai complicată decât se crede. Și apoi, nu este spus, că licitația este întotdeauna o luptă de concurență reală între furnizori sau că Statul reușește întotdeauna a ajunge la prețuri reduse și marfă bună.

Unirea întreprinderilor ce fac oferte, cu scopul de a fixa prețuri mai bune și împărțirea comenzii între ofertanți, — după puterea lor de lucru sau după alte reguli, — sunt destul de obișnuite, pe lângă alte metode întrebuintate, cam de același fel.

*) Pentru importanța celor cuprinse în acest articol, îl reproducem din „Viitorul“ la acest loc de frunte, felicitând pe autor, că a avut tăria să apese pe o rană urâtă. În articol am făcut numai mici schimbări de expresii mai populare, fondul rămânând neatins. Noi încă ne-am ocupat în diferite rânduri cu așa zisele licitații. Ne vom bucura, să vedem că se iau măsuri de îndreptare.

Redacția «Foaia Poporului».

Pentru furnizarea unor mărfuri sau materiale se pot prezenta foarte mulți ofertanți, pentru furnizarea altora (de specialitate) se prezintă numai câțiva (și anume totdeauna cam aceiași). Licitatiile pot fi generale sau restrânse, după cum interesul Statului, la un moment dat, cere ca lucrările de făcut sau materialele de furnizat, să fie executate într'un anumit timp mai lung sau mai scurt.

Statul urmărește a dobândi prețurile cele mai scăzute la mărfurile cele mai bune. El trebuie să primească măsura licitațiilor cât mai largi, pentru ca din lupta de întrecere, ce se dă între concurenți, el să poată a-și ajunge scopul arătat mai sus. Se pare însă, că nu atinge întotdeauna, cu toate că forma ar arăta, că lucrurile se petrec așa.

Calitatea de furnizor al Statului (sau a oricărei autorități publice) ar trebui să reprezinte un adevărat certificat de capacitate și moralitate pentru întreprinderea respectivă. Așa este cazul în unele țări, de pildă în Anglia, unde amiralitatea (conducerea marinei) engleză nu are decât 4 furnizori, dar adevărați și cinstiți furnizori.

Alegerea furnizorilor Statului se impune cu rigurozitate, după specialități, după trecutul lor, după dovada făcută în ce privește puterea lor de lucru, după acurateța livrărilor ce au făcut, după cinstea și moralitatea lor, după felul lor, în general, în care și-au îndeplinit angajamentele.

Pentru anumite furnituri și lucrări, de un interes special (de exemplu în legătură cu armata și apărarea națională), ar trebui o alegere și mai mare. Interesul în această privință e dovedit. La cea mai mică abatere, să se delătore oricine a păcătuit. Rezultatele vor fi desigur cu mult superioare celor de astăzi, când vedem cazuri triste, vedem cum anumite persoane sunt *furnizori de meserie*, orice s'ar cere, făcând bine înțeles pe samarii, între adevărații producători și stat.

Crearea unui organ, care să aleagă, după specialități, pe furnizorii Statului, ar fi o măsură cumințe și desigur una în interesul Statului și a bunei întrebuintări a banului public. (Dacă nu se vor amesteca și aci considerații politice de partid. *Red. Foi.*)

Statul face atâtea jertfe pentru ajutarea economiei naționale și în special pentru sprijinirea industriei naționale, încât are tot dreptul de a fi servit la rândul său cât mai bine cu putință, atunci când are nevoie de a fi aprovizionat cu cele necesare.

Printr-o hotărîre a Consiliului de Miniștri, din Mai 1927, s'a stabilit chiar principiul

(ideia călăuzitoare), cu caracter aș putea zice de obligație, ca Statul să facă cumpărăturile sale de tot felul la întreprinderile din țară. Numai când întreprinderile naționale nu ar fi în măsură să o facă, aceste cumpărări pot fi făcute în străinătate.

Dacă nu este cu putință, ca licitațiile publice să alcătuiască obiectul unei legi speciale, în orice caz este absolut necesar, ca în noua lege a contabilității publice să se pună toate acele puncte, absolut necesare, pentru ca interesele Statului să fie pe deplin mulțumite.

Ținând seamă de aceste interese și mai ales de *practica actuală* a licitațiilor publice, este poate interesant să se țină seamă și de unele observări ce s'au făcut în această privință, de întreprinderile economice ce furnizează atâtea mărfuri cerute de autoritățile publice.

Astfel, este potrivit să se facă o cât mai largă publicitate, în anunțarea licitațiilor, pentru ca să se poată lua cunoștință de ele, publicarea lor putând eventual să se facă într'un organ oficial special. Anunțarea prin „Monitorul Oficial“ s'a dovedit a fi prea puțin, în anumite cazuri.

Intre data publicității și ținerea licitațiilor să se dea un termen cât mai lung, pentru ca ofertele să fie bine și serios studiate.

Procesele verbale, prin care se constată rezultatul unei licitațiuni, să fie publicate, spre a se aduce la cunoștință tuturor, aceasta având și caracterul unui control.

Autoritatea care a ținut licitația, să se pronunțe într'un termen cât mai scurt, într'un fel sau altul.

Caetele de sarcini să fie revizuite și potrivite la producția industrială a țării, iar schimbarea caetelor de sarcini, în cursul livrării, să fie cu totul oprită.

În sfârșit chestiunea *garanțiilor de executare* să fie din nou și de aproape cercetată, spre a se vedea, dacă nu este cazul, ca pentru anumite case, de o reputație bine stabilită, și cu o anumită vechime de furnizor al Statului, să se șteargă garanțiile, ce sunt o îngreunare și în același timp o scumpire a prețului de cost.

Trebuie avut toată considerația pentru furnizorii harnici, cinstiți și de cuvânt, cu condiția ca ei să servească cu credință interesele Statului. Trebuie stabilit un regim nou al licitațiilor publice, în armonie cu marile interese generale de bună întrebuintare a banului public. Trebuie stărpite cu toată graba și cu toată energia anumite deprinderi aricioase zilei de astăzi. Trebuie create toate garanțiile, că între întreprinderile economice de Stat, când intervin raporturi de comenzi și furnituri, lucrurile se petrec spre mulțumirea și interesul ambelor părți.

Politica în țară

În ministere se lucrează la întocmirea bugetului (a venitelor și cheltuielilor) pe anul 1928, care va fi prezentat parlamentului îndată după deschidere. Asta ar fi și de dorit. Până acum bugetul s'a prezentat tot în momentul din urmă, ca astfel deputații să nu mai aibă destul timp pentru studierea și discuția lui.

Parlamentul, conform Constituției, ar trebui să se deschidă la 15 Octombrie. De o lună de zile, însă, se tot discută în cercurile guvernamentale, ba că se deschide la 15 Octombrie, ba că se mai amână deschiderea cu 15 zile.

Multe ziare au scris în zilele din urmă despre o eventuală înțelegere între Partidul Național Țărănesc și cel Liberal. Ca răspuns acestora, organul național-țărănesc „România” dela 29 Septembrie, scrie între altele: „Nu facem nici un acord cu dl I. I. C. Brătianu. Noi am cerut Regenței intrarea în legalitate și ca prim act disolvarea parlamentului. În consecință cerem inaugurarea unei *ere noi*, bazată pe un sistem de guvernare legalist”.

Ziua adunării la Alba Iulia nu e încă definitiv fixată. Comitetul central al Partidului Național Țărănesc se va întruni la București, în primele zile ale lunii Octombrie, când se va hotărî cele necesare în legătură cu adunarea plănuită. Aceasta spre orientarea cetitorilor și a celorce ne-au cerut amănunte.

Cum vrea să te omoare...

Eră Sâmbătă 24 Sept., în ciasurile de după amiază. Ca de obicei, în orele pe cari unii „domni” le petrec în cafenea punând țara la cale, eu supravegheam bunul mers al librăriei mele. Deodată un tânăr student, care după aceea mi s'a recomandat ca absolvent de bacalaureat, mă întreabă: Cine este dl N. Bratu în Sibiu? — Ii răspund: Chiar eu sunt. Dar de ce? — El observă: Ați cetit ce scrie „Universul” de azi? — N'am cetit, te rog arată-mi! (eră cu ziarul chiar în mână). — Studentul, originar din Ardeal dar născut în vechiul regat, îmi observă: Așa e politica la noi! (Și a zimit. Iar eu am observat, că m'am obișnuit cu ușurința ăstorfel de judecatori). Articolul din „Universul” (No. 223, pagina 1) e următorul:

Ciudățenie sau altceva.

Apare la Sibiu, „Foia poporului”. Apare de mult. Dela 1892. De trecutul ei nu ne ocupăm.

În ceasurile grele și crâncene prin care a trecut Ardealul, ziarele românești au fost adesea sprijin sdravân sufletului românesc ardelean. Dar „Foia poporului” dela 4 Sept 1927 arată o stare de spirit ciudată a conducătorului ei.

I-am zis ciudată acelei stări de spirit, evitând o calificare mai tare, dar desigur mai potrivită

Și ca să înlăturăm orice posibilități de tălmăciri neveridice, cităm din „Foia poporului” dela Sibiu, cu data de 4 Sept. 1927:

„Atâția frați români din județul nostru, — unde n'au fost cele mai urâte fărădelegi, — cum și din alte județe, pe unde hoțiile și nedreptatea au fost mult mai mari, întreabă mereu: Se poate ca toate aceste fapte să rămână nepedepsite? E cu putință ca aceste alegeri să nu se strice?”

Nu putem merge la Liga Națiunilor? Nu se poate cere autonomie pentru Ardeal și Banat?”

Care poate să fie starea de spirit a celui care a scris astfel de... ciudățenii? Cum? Un român, căci român e d. Bratu semnatarul rândurilor citate, să gândească a se adresa la Liga Națiunilor, fiindcă n'a reușit probabil la alegeri? Un român să formuleze pretenția „autonomiei Ardealului și Banatului”?

Dacă „foia” în care s'au publicat năzdrăvăniile d-lui N. Bratu dela Sibiu, ar reprezenta o grupare, sau orice asociație, oricât de nătângă, desigur că ciudățenia, de care vorbiam la început, ar putea să pară oarecum îngrijitoare.

Dar așa, ciudățenia izolată a d-lui dela Sibiu, trebuie privită doar ca o manifestare din domeniul merit studiului neurologilor.

Iubiți frați și cetitori! De aproape 20 de ani (1909), împărtășesc toate greutățile

împreunate cu scrisul și tipărirea unei gazete românești în Ardeal. Mă cunoașteți în destul, dacă merit sau nu a fi taxat așa de „Universul” din București, care pe cât e de puternic, pe atât de ușor își schimbă laudele și hulele la adresa multor Români, ce întâmplător nu sunt în vederile sale („Universul” e totdeauna cu guvernul, oricare a fost el. Il părăsește numai când cade).

Din extrasul meșteșugit al celor citate din „Foia Poporului” dela 4 Sept., gazeta bucureșteană (sau mai bine zis autorul din tufă, care răspunde la un articol *iscălit*) vrea să scoată cu totul altceva, decât am scris eu în acel articol „Ceasuri de durere”.

Iată, fraților, unde am ajuns noi astăzi! Am dat expresie indignării contra celorce nu supraveghează din destul spionajul în țara noastră, contra hoțiilor din alegeri, contra ușurinței în chivernisirea banilor publici (cari se adună din impozitele noastre), am spus că între astfel de împrejurări nu mai simțim destulă tărie în noi pentru a tot lucra etc.

În loc ca ceice au ajuns să ne conducă, să ia măsuri aspre contra făptuitorilor de lucruri slabe, — aci e chemat chiar actualul ministru de justiție și proprietar al „Universului”, dl Stelian Popescu, — apare chiar în ziarul dlui ministru articolul de sus, cu tendința vădită de a mă omorî moralicește, de a mă înegri, cu vorbe ușurele, dar bine ticluite.

Și de ce? Fiindcă am scris în articolul „Ceasuri de durere” ce simțeam în sufletul meu și am adaus și unele observări, pe cari mi le-au făcut mulți, că: Nu putem face nimic contra nedreptăților din țară? Nu putem merge la Liga Națiunilor? Nu putem cere autonomie? (Oamenii înțeleg autonomia administrativă).

Iubiți cetitori! Ceice mă cunoașteți, știți și aceea, că eu nu râvnesc după mărimi, deci *personal* nu mă atinge căderea din alegeri. Dacă aş umbla cu orice pret după acest titlu, îl puteam avea de mulți ani. Trebuie numai să mă învârtesc puțin. Dar nu de asta îmi arde mie, ci mă doare, că în România cea visată de noi Ardelenii e așa de puțină: *Dreptate! Dreptate! Dreptate!* Așa fiind, îmi dau sufletul în rând cu aceia, cari scriu, strigă și luptă pentru: *Intrare în legalitate!*

Nicolae Bratu.

P. S. Mulțumesc tuturor cari mi-au trimis felicitări pentru articolul „Ceasuri de durere”. Din informații precise știu, că acest articol a fost cetit și comentat în multe părți. Atunci au tresărit cei vizați, cari prin „Universul” vreau să mă lovească din spate, cu citate întortochiate și concluzii false. Mai posed, probabil dela unul cu musca pe căciulă, și o scrisoare anonimă, prin care mă trimite la Pesta. N. B.

Societatea Națiunilor discută dezarmarea

Ministrul german Stresemann spune că Germania a dezarmat, „acum e rîndul și celorlalte țări”.

În ședința dela 24 Septembrie 1927, ministrul de externe Stresemann al Germaniei a ținut o cuvântare asupra dezarmării, declarând între altele: „Dezarmarea trebuie îndeplinită nu numai în Europa, ci în *toată lumea*, (Are toată dreptatea. Redacția Foi). Ajungerea la o dezarmare generală ar însemna cea mai înaltă dezvoltare a Societății Națiunilor cât și a omenirii. Opinia publică (populația) ar trebui liniștită cu astfel de fapte, cari trebuiesc să ducă la dezarmare. Germania a și dezarmat (de ochii lumii așa se spune, dar înlăuntrul țării au destul armament. Red. Foi) și acum trebuiesc să dezarmeze și alte țări. Intreaga viață a lumii va fi îndeplinit un progres enorm (o mare înaintare), în momentul când se va putea îndeplini dezarmarea generală”. — Cuvântarea a fost viu aplaudată.

A luat apoi cuvântul delegatul London al

Olandei, care a scos la iveală necesitatea unei convențiuni (învoială între state) pentru siguranță și a declarat, că dezarmarea generală trebuie îndeplinită. (Sunt vorbe foarte frumoase, dar nu știm când se vor putea îndeplini. Red. Foi).

Lordul Rothermere

nu-și dă pace

E bătător la ochi, cum acest lord (grof) englez, despre care se mai spune, că ar fi de origină evreu, se sbate să apere pe Maghiari. Bageama l-au câștigat cu bani, altcum e greu ați închipui străduința lui Rothermere pentru cauza ungară. El îndeamnă și acum pe Unguri, să nu se lase, deși a văzut bine, că însuși ministrul de externe englez Chamberlain, a vorbit atât de convingător pentru cauza dreaptă a României. În zilele trecute Rothermere a declarat următoarele ziarului „Az Est” din Budapesta, privitor la chestia optanților:

A fost pentru mine o surprindere neplăcută, că o comisiune în care ministrul de externe englez a jucat un rol atât de însemnat, a căzut jertfă unei păreri de drept atât de mioapă și falsă. Din punctul de vedere al marilor ținte politice ale Ungariei, nu pot totuși să iau afacerea în tragic (cu desperare), pentru că mai întâi chestiunea nu este încă hotărâtă și apoi există putința unei reparațiuni.

Hotărîrea dela Geneva are însă și un mare avantaj (favor). Dacă cererile Ungariei ar fi fost îndeplinite numai în parte, Ungaria ajungea în neputință să se mai adreseze în curând cu vreo rugăminte către Liga Națiunilor. Așa însă, guvernului și poporului ungar îi stau deschise noi căi. Eu le dau sfatul, să se adreseze în viitorul cel mai apropiat Societății Națiunilor, cu cererea unei revizuirii a tratatelor de pace dela Trianon. Ungaria câștigă tot mai mulți prieteni în lumea întreagă.

Mă mir de ținuta lui Chamberlain, căci în miopia lui este și o necunoaștere a cauzei. Desigur, că el a lucrat cu cele mai bune gânduri și de asemenea i-a fluturat pe dinaintea ochilor și ținta ideală a susținerii păcii în Europa. El pășește însă pe o cale falsă. Pacea Europei este în primul rând primejduită de tratatul dela Trianon și chemarea cea mai importantă este de a abate primejdia ce amenință din partea acestui butoi cu pulbere.

Schimbarea învățătorilor

În anii din urmă, mulți învățători tineri (absolvenți ai școlii normale) au fost trimiși în Ardeal și Banat, ca aci să stea cel puțin 3 ani, îndeosebi în județele dela graniță. Unii din aceștia au rămas și după trecerea celor 3 ani, alții au plecat acasă în vechiul regat.

Contra acestor schimbări s'au plâns mai întâi învățătorii ardeleni, motivând că în chipul acesta ei nu mai au destule posturi de ales. Ca urmare, schimbările s'au lăsat mai domol.

În anul acesta, se suține din diferite părți, din nou s'au trimis mulți învățători tineri din vechiul regat, ba chiar și fete tinere. Ardelenii, cei tineri, au și mai puțină alegere în posturi.

S'a ivit însă ideia, ca pe tinerii învățători ardeleni să-i numească, iarăș pe 2—3 ani, la școli din vechiul regat. Și e cu putință, ca numirile în felul acesta să se facă chiar cu începutul anului școlar curent.

Schimbarea învățătorilor, în anii tinereții, își are diferite părți bune. Cunoștința oamenilor și locurilor din alte ținuturi, aduce cu sine experiență și o judecată mai reală. Rămâne însă de văzut, cum vor suportă spre pildă Ardelenii clima mai caldă a vechiului regat.

INFORMAȚIUNI

M. Sa Regele Mihai a plecat dela băile Mamaia (lângă Constanța), unde a stat câteva săptămâni, și s'a stabilit la Sinaia, luând reședința în castelul Peleş, unde rămâne în cursul lunii Octomvrie.

Căldură neobișnuită avem începând de Luni 26 Septemvrie. În București s'a înregistrat o căldură până 43 grade. Valul de căldură și vântul cald a venit dinspre Marea Mediterană, simțindu-se în întreaga Peninsula Balcanică.

Școalele primare se vor deschide numai la 15 Octomvrie. Așa a ordonat din nou Ministerul Instrucțiunii, în urma propunerii comisiei medicale. Amânarea privește țara întreagă. Motivul este boala paraliziei infantile (boala de gută la copii mici).

Urmările alegerilor. Intr'o scrisoare din Bălți, ziarul „Cuvântul“ dela 25 Sept. 1927, sub titlul „Scandaluri pe stradă“ scrie următoarele: Zilele acestea, publicul ce se plimbă pe principala stradă a orașului a fost martor la două scandaluri. Un domn cu numele Stoica, luând masa pe terasa hotelului „Popof“, împreună cu alte persoane, la un moment dat s'a ridicat dela masă și, luându-se după magistratul Bercaru, ce coborâ în acel moment scările hotelului, a dat acestuia câteva palme în față, însoțindu-l cu injurături. Un alt scandal a avut loc în aceeași zi, seara, pe lângă noua construcție a casei Zelter și Vaserman, unde magistratul Georgescu-Zinca s'a întâlnit cu domni Măță, Pascu, deputatul Ionel Lupescu și alții. Între aceștia toți s'a iscat un schimb de cuvinte injurioase pe chestia alegerilor parțiale. În urma acestei certe, domni Măță și Lupescu s'au luat în goană după dl magistrat Zinca, care a scăpat însă teafăr, refugiindu-se în cofetăria „Fransua“. Cazul se cercetează acum de procurorul general. Nu mai facem nici un comentariu, ci amintim numai, că cei doi magistrați au săvârșit abuzuri în alegerea parțială dela Bălți, din care cauză s'a făcut arătare contra lor și în telegrama adresată Inaltei Regențe. Noi încă am publicat telegrama în numărul trecut al foii.

Școala primară e scutită de orice taxe. Ministerul instrucțiunii fiind înștiințat, că unele școli primare iau taxe de înscriere pentru elevi, a trimis o circulară revizoratorilor, prin care le face cunoscut, că învățământul primar e obligatoriu dar gratuit, deci e oprit a se lua vreă taxă de înscriere.

Medici școlari. În „Monitorul Oficial“ a apărut un decret al Ministerului instrucțiunii, în vederea organizării serviciului medical școlar. Prin acest decret se fixează obligămintele medicilor școlari, cari sunt datori să supravegheze sănătatea elevilor prin examinări individuale cel puțin odată pe lună, și mai ales la începutul anului școlar și la înapoierea din vacanțe. Aceste examinări vor fi consemnate în carnetele de sănătate școlare pentru bolile necontagioase, iar în caz de boli contagioase, vor colabora cu medicii sanitari pentru stingerea lor. Medicii școlari vor da o deosebită atențiune tuberculozei și aducându-le la cunoștința părinților și sfătuidu-i asupra măsurilor ce trebuiesc luate. Vor ține elevilor conferințe cu caracter medico-social și vor organiza împreună cu comitetele școlare sau așezămintele de asistență ajutorarea elevilor mai slăbuți. Medicii școlari au aceiaș obligație de serviciu ca și profesorii secundari, adică 15 ore pe săptămână.

Cum se construiesc case la Berlin. Opt întreprinderi de construcții din Germania, cu ajutorul unui consorțiu financiar american, au preluat zidirea a 8000 noi locuințe la Berlin. — Ce se face la noi?

Vasul petrolifer „Mrazec“ s'a scufundat în noaptea de 20 Septemvrie, fiind în drum din Constanța spre Alexandria, cu 900 tone petrol. În Marea Marmara s'a ciocnit cu vasul de petrol „Barbu Știrbei“. Ciocnirea a fost atât de puternică, încât „Mrazec“ lovit în coastă s'a scufundat în câteva minute. Din personal au pierit doi inși, ceilalți au fost salvați. Vasul a fost asigurat la o societate engleză.

Noui falimente. S'au mai înștiințat între altele: restaurantul Bristol și comerciantul de manufactură Solomon, ambii din Constanța. Fabrica de piele din comuna Mureșeni (lângă Târgu Mureș) a încetat lucrul cu totul.

Datoriile căilor ferate la diferite firme, cari au livrat mărfuri necesare căilor ferate, se urcă la 700 milioane lei. Așa fiind e de înțeles, că multe fabrici au început a se trage înapoi, să mai lucreze pentru căile ferate. Unele fabrici, decât să lucreze fără a câpăta banii la timp, mai bine au redus lucrul. Situația e foarte dureroasă, cugetând că așa au ajuns mulți oameni fără lucru. Dar ce eră să facă și fabricile, dacă Statul, în loc să fie mușterul cel mai bun de plată, e cel mai greoiu la plată și te lasă să aștepti până te-ai săturat? — Toate aceste neajunsuri sunt urmările slabei organizații și simțului de prevedere. Iar pe la spate curg fraudele, ca spre pildă mai în urmă la Cluj și Oradea. Să sperăm, că noul director general Teodorescu, care până acum a fost directorul mării societăți miniere „Petroșani“, va îndreptă relele dela căile ferate măcar în parte. D-sa cunoaște părțile bune și rele din industrie, deci va ști mai bine ce măsuri să aplice și la căile ferate. Căci așa cum a mers, nu mai merge mult cu calea ferată.

Un cămin-internat la Sighișoara, pentru copii de învățatori din județul Târnava Mare, se înființează cu ajutorul Ministerului Instrucțiunii.

Un mare foc la Dej a nimicit moara din localitate. Focul a izbucnit Luni 26 Sept., la 6 ore dim. A ars moara întreagă cu 160 vagoane de făină și cereale. Pagubele se urcă la 25 milioane lei, asigurarea a fost numai pe 6½ milioane. Această moară a mai ars odată în anul trecut. *Un abonat.*

Falimentul unei mari case de cereale din București, s'a înștiințat zilele trecute. E cunoscuta casă de export de cereale „Frații Manisalian“. Pagubele sunt de zeci de milioane.

Inundații în Elveția. Știri din Berna, cu data 26 Septemvrie, spun: Din cauza ploilor mari, toate râurile din Elveția s'au revărsat. Comunicațiile de cale ferată și drumurile sunt întrerupte în numeroase puncte. Deasemenea firele telefonice sunt rupte. Rhinul a stricat marele dig Lichtenstein. Câmpia Engadinei este complect inundată. Sunt zeci de victime.

Scăderea prețurilor în industria de fier engleză. Industriașii de fier din Anglia au redus prețul unor mărfuri pe piața engleză. Această știre a produs neliniște în Germania, care n'a socotit cu reducerea prețurilor în Anglia.

Șomajul în Anglia. Cu sfârșitul vacanțelor de vară, șomajul în Anglia a început să descrească. Ultima statistică arată numărul șomerilor (cei fără lucru) la cifra de 1,052.600, adică cu 22.022 mai puțin decât cu o săptămână înainte.

Pentru ajutorarea podgorenilor ministerul de agricultură al Ungariei a hotărît o activitate mai mare. Și anume vor fi ajutați cei care produc vinul de Tokay. Acestora li se va da 500 mii butuci de viță americană, cum și credite ieftine pentru a îmbunătăți starea viilor.

Fântâna dela Smeeni va fi închisă. Aceasta poate s'a și întâmplat, până când cetătorii nostri vor lua știre, că distrugerea fântânei a fost hotărîtă de consiliul județean.

Buțile pentru vin și țuică sunt de prezent foarte căutate în Banat. Cumpărătorii sunt din vechiul regat, unde e o recoltă bună de prune, care a ieftinit dejă țuica. Din Arad și Timișoara au fost strânse toate buțile nouă. Pentru buțile vechi s'a plătit 1.50 până la 2 lei pro litru. Buți nouă se comandă cu 2.20—2.90 lei pro litru.

Cutremurele de pământ în Crimeia. Din Riga se anunță, că acolo au sosit știri, cari vestesc neîncetate cutremure în peninsula Crimeia. În foarte multe localități populația și-a părăsit casele și preferă să doarmă pe afară, de oarece s'a spus că vor mai avea loc și alte cutremure de pământ.

Nistrul s'a revărsat. Cu data de 24 Sept. s'a anunțat din Chișinău: Nistrul s'a revărsat în jud. Cetatea Albă. Comunele Rășcăuți, Palanca și Crociuși au fost inundate. Câmpurile sunt pline de apă.

Secetă mare în Australia s'a anunțat în zilele trecute. O telegramă cu data de 23 Sept. spune între altele: Din cauza lipsei de apă au pierit sute de mii de vite. Câteva păduri s'au aprins. În unele părți au murit și oameni din cauza setei.

Falimentele în Italia. O statistică din Roma spune: Numărul falimentelor în Italia s'a ridicat anul acesta în luna Mai la 1030 față de 845 în Aprilie, 894 în Martie, 779 în Februarie și 858 în Ianuarie. Această creștere a falimentelor e considerată ca o urmare a crizei generale, în legătură cu urcarea lirei italiene. — Acelaș lucru ar urma și la noi, dacă leul s'ar mai urca la rezezeală.

Franța expulzează mulți străini. Un mare număr de străini, cari au demonstrat acum câteva săptămâni pentru Sacco și Vanzetti, au fost expulzați (scoși) din Franța. Printre demonstranți s'a aflat și o mare parte de lucrători italieni, cari acum trebuiesc să se reîntoarcă în Italia.

Inundații în Anglia. Din Londra se anunță cu data de 24 Septemvrie următoarele: Ploile torențiale, ce continuă să cadă, au produs mari inundații în numeroase părți ale Angliei, din cauza revărsării râurilor. Inundațiile au provocat pagube recoltelor. În unele părți a fost stricată și calea ferată.

Procesul țiganilor mănăcători de oameni, din Cehoslovacia (Moldava), despre care am scris și noi la timpul său, va fi judecat abia în anul viitor. Sunt acuzați 46 țigani, cari vor fi apărați de 37 адвоци. Actul de acuzare cuprinde 29 pagini tipar, iar dosarul cercetărilor mii de fețe. Procesul va dura probabil o lună.

Tot felul de cărți școlare pentru licee, școli medii, comerciale, precum și cărțile pentru școlile primare, au sosit și se află de vânzare la Librăria „Foaia Poporului“. Mare alegere în caete și alte recvisite de scris. Noule cărți de inspector Petrescu și soții încă au sosit.

O rugare către abonați. Cu toții vedem bine scumpetea tuturor mărfurilor. Cei în reștanță cu plata abonamentului, vă rugăm să trimite banii. Ceice nu mai doriți foaie, odată cu plata reștanței puteți cere să oprim foaia. Vă rugăm deci a nu ne face cheltuieli zadarnice, în aceste timpuri grele.

Administrația Foll.

Lăzi de vânzare se află la „Librăria „Foaia Poporului“ în Sibiu.

Numărul de Față al Foll noastre cuprinde 6 pagini.

Redactor responsabil: **Nicolae Bratu**
Editura și tiparul: „Tipografia Poporului“

PUBLICAȚIUNE.

Găsind, că nu mai sunt justificate dobânzile de azi, prea mari, pentru depuneri spre fructificare, deoparte în urma stabilizării faptice a valutei noastre, de altă parte fiindcă dobânzile mari pentru împrumuturi duc la ruină întreagă viața noastră economică, băncile de mai jos au decis în interesul sănării vieții economice să reducă dobânzile după depuneri.

De comun acord am fixat etalonul maximal pentru depozite spre fructificare blocate (vinculate) pe cel puțin 1/2 an la 14% pe an, reducând în același timp dobânzile pentru depuneri pe livrete neblocați (nevinculate) și pentru depuneri în Cont-Curent în măsură corespunzătoare.

Aceste schimbări se aduc numai pe această cale la cunoștința domnilor deponenți.

Sibiu, la 22 Septembrie 1927.

„ALBINA“, Institut de credit și economii
CASA GENERALĂ DE ECONOMII IN SIBIU
INSTITUTUL DE CREDIT FONCIAR DIN SIBIU

9185

No. 1614—1927 9210
PUBLICAȚIUNE

Târg de vite la 1 Octomvrie în comuna Avrig nu se ține, cel de marfă se ține la 3 Octomvrie. Avrig, la 25 Sept. 1927. Primăria comunei.

VIZITAȚI PRIMA 9008

Pietrărie românească
 în Sibiu, str. Podului 7-a.

Unde se lucrează Cruci și Monumente din cel mai bun și mai solid material și cu prețurile cele mai ieftine, monumente pentru eroi și orice fel de lucru pentru edificii.

IOAN CHIDU, măiestru pietrar.

Gutta și reumatismul, Boale de de beșică și de rinichi, Arteroscleroza, temuta boală a bătrâneții, nervozitatea și insomniile se pot vindeca foarte bine prin întrebunțarea

Ceaiurilor Dr. PATER

Ceai antireumatic și artritice

Ceai uropurin

Ceai contra arterosclerozei

Ceai calmant

Ceaiurile Dr. PATER le găsiți la toate farmaciile și drogheriile. Expediția prin poștă, contra ramburs, prin farmacia „La Steaua“, Brașov. — Cereți gratuit dela Amphora S. A. Brașov, broșura despre ceaiurile vindecătoare ale Prof. Dr. PATER.

„ELASTIC“
A. DATKY & Co.

Prima fabrică de arcuri de vehicule cu atelier special de fierărie Sibiu, **primește 3 învățăceli.** Doritorii să se prezinte la birou str. Rosmarin 1 9186

O fetiță la tipografie

se primește momentan. A se adresa la Tipografia „Foaia Poporului“, Sibiu.

BOALE DE

Stomac

de tot felul ca: lipsa de apetit, mistuirea grea, catarul de stomac, acreala grea și vomarea, sgârca de stomac și peste toate greutățile și slăbiciunile stomacului se îndătură prin 7571

Esenta de stomac „Vertes“

4 sticle 540 Lei. Spesele postale și ambalaj în regie proprie la Farmacia „Vulturul Alb“, Lugoj, No. 34 Banat.

Nr. ad. 1428 pot. 1927 9206

Publicațiiune de licitație

Subsemnatul portarel pe lângă Tribunalul Sibiu prin această publicație, să în baza deciziei Nr. 16367/1926 și Nr. G. II. 8454/1927 a judecătoriei mixte Sibiu în favoarea reclamantului Iacob Veștem reprez. prin avocatul Dr. Const. Popa contra loc. în Sibiu pentru încasarea creanței de 2000 Lei și accesorii se fixează termen de licitație pe 10 Octomvrie 1927, la ora 8 p. m., la fața locului în Sibiu, piața Prințului Carol la prăvălia următorului unde se vor vinde prin licitație publică judiciară peste proaspăt și sărat, în valoare de 11660 Lei. In caz de nevoie și sub prețul de estimare

Pretensiunea care e de încasat face 2000 Lei — capital, dobân-

zile cu 12%, socotind din 15 Septemvrie 1926 iar spesele până acum staverite de 1280 Lei.

Intrucât mobilele cari ajung la licitație ar fi fost executate și de alții și aceștia și-ar fi câștigat dreptul de acoperire licitația prezentă este ordonată și în favorul acestora în sensul art. LX: 1881, § 120.

Sibiu, la 21 Septemvrie 1927.

Dr Bacu, portarel.

Se caută cârciumar

pentru cârciuma frumoasă în Turnișor, cu local de debit, 2 camere, bucătărie etc. și o sală mare pentru festivități. Refectanți se vor adresa fabricii de bere Thomas Bender și Fii Sibiu, str. Dambrăvil 7. 9207

Băcănie și magazin de coloniale
EDUARD RUCK
 Sibiu, Piața Mică No. 31 9111

recomandă depositul său bine asortat cu toate mărfurile de băcănie și coloniale. Amestecăturile cele mai fine de cafele.

ATELIERUL ZACH

No. 14 Sibiu, Piața Regele Ferdinand No. 14

CROITORIE CIVILĂ și MILITARĂ

CHIPJE pentru militari, elevi și pompieri.

Toate lucrările se efectuează după moda și fasonul cel mai nou, cu prețurile cele mai ieftine. Sibiu, Piața Regele Ferdinand No. 14 9144

Dacă doriți un PIAN BUN

adresați-vă la **prof. Timotei Popovici**

Sibiu, Str. Regina Maria 7. 9171

Directorul de Muzică Carol Giucășel și D-na dau

lecții de pian și canto.

Se prepară și din studiile auxiliare ca Principii Solfegie și Armonie, recerute la Conservatorul din București și Cluj. Strada Friedentels 19. 9198

Ofer în piața comunei Șeica-mare

6 camere și cuaglărie

eventual cu depozit de vinuri unui comerciant, care se stabilește acolo. 9193

Dr. Deac.

Prăvălie de coloniale

de vânzare

Aflătoare într'un oraș din județul Alba. Prăvălia e aproape de două cazarme. Lângă prăvălie e magazie, pivniță și 2 camere cu bucătărie. Informații la administrația foii. 9197

se cantă 9191

dactilografă

posedând și limba germană, la Graziosa Mill Pantle & Co. S. A. Sibiu, Strada Răului No. 12.

Registre comerciale

pentru comercianți și meseriași, așa cum prescrie noua lege a timbrului, se află de vânzare cu prețuri ieftine la

Librăria „Foaia Poporului“ Sibiu, strada Mitropoliei No. 12.

Un băiat la tipografie

cu 2—3 clase secundare, se primește momentan. A se adresa la: Tipografia „Foaia Poporului“ în Sibiu.

Cărți de expediție

pentru oficii și case comerciale, se află de vânzare cu prețuri moderate la Librăria „Foaia Poporului“ în Sibiu.

Un servitor mai tânăr și cu locuință în Sibiu, se primește la o întreprindere din loc. A se adresa la administrația foii.

100 jugăre

pășune pentru oi, una garntură de treerat cu benzină și o moară cu abur sunt de vânzare din cauză de moarte. A se adresa la familia Gassner, Netus, 98 p. u. Henderi, jud. Târnava Mare.

Act de mulțumire.

Subsemnatul Iacob Căldărar domiciliat în comuna Topârcea jud. Sibiu, aduc prin prezenta mulțumirile mele Băncii de Asigurare „Națională“ din București, prin Filiala Sibiu, strada Honterus No. 6, pentru plata pagubei de foc ce am avut și anume mi-a ars o sură de uscat țigla care era asigurată și care mi-a fost plătită de Bancă, spre deplina mea mulțumire.

Recomand tuturor această bancă de asigurare spre a și încredința avutul, fiind una din cele mai mari bănci de asigurare românească din întregă România Mare. Cu stimă, 9199 Căldărar Iacob.

Localul de prăvălie

cu magazine, mobilier, marfă coloniale și manufactură, depozit de benzină și petrol, în centrul unui oraș din jud. Hunedoarei, e de vânzare în condițiuni favorabile, cu sau fără inventar. Informații la biroul „DOINA“ Sibiu Strada pintenului 28. 9176

Mașini de cusut, Bicyclete, Gramofoane

și plăci pentru gramofone, se vând ieftin la **HANS KRAUSS** Sibiu, Str. Turnului 20. 9168

Carte pentru cubatul lemnului

se află de vânzare la Librăria „Foaia Poporului“, cu prețul de 25 lei. Trimisă cu posta 34 lei.

Târgul la Șeica mare

Se aduce la cunoștință, că în comuna Șeica-mare, jud. Târnava-mare, în ziua de 2 Octomvrie 1927, se va ține târg de vite suplimentar.

Șeica-mare, la 19 Sept. 1927. Primăria comunală.

Atențiune morarilor!

Curățitoare cu triere combinate, Plansichtere, Radiale, Cilindre

și tot felul de mașini fabricăm pentru mori sistematice.

Adaptăm mori țărănești pentru site în timpul cel mai scurt pe lângă cea mai bună garanție și prețuri ieftine.

I. COJOCARIU

fabrică de mașini și constructor de mori
 SIBIU, Str. Moara de scoarță 5. Telefon No. 139

AVIZI

Pentru mai marea comoditate a onor. public am mai întiintat afară de locurile de vânzare a

LEMNELOR NOASTRE de FAG I

cancelaria noastră centrală din strada Livezii No. 4, cancelaria depositului nostru, Piața Gării No. 3, încă alte locuri de vânzare la firmele: I. F. SCHNEIDERS Nachf. JOHANN WEINDEL, Piața Mare No. 16, GUSTAV EBERLEIN, strada Carmen Sylva No. 14 și în magazinul de vânzare al fabricii noastre de lumini de stearină strada Turnului No. 27.

Vă rugăm a lua cunoștință de această și a vizita depozitele noastre de vânzare în caz de nevoie.

Banca Uninneei Ardelene, Societate acționară.

9128

Politica externă

Franța și Rusia au ajuns, în săptămânile din urmă, într-o situație destul de încordată, din cauza agitației ce ministrul rus la Paris, cu numele Racovsky, a voit s'o facă în armata franceză. Și chestia nu e încă delăturată. Mulți francezi cer rechemarea lui Racovsky. — Pe de altă parte, Rușii ar vrea să aranjeze oarecari legături comerciale cu Franța. Dar Francezii cer, ca mai întâi bolșevicii să renunosească datoriile făcute de Rusia veche și să le plătească. (Înainte de războiul Francezii au împrumutat Rușilor câteva miliarde franci aur, pe cari bolșevicii până acum nu le-au recunoscut). De prezent Rușii par a se învoi la plata datoriilor vechi, dar cer noi împrumuturi mai mari ca ratele ce vreau să plătească din datoria veche. Așa cu greu se va ajunge la învoială.

O înțelegere politică între Franța și Rusia. În timpul din urmă s'a vorbit, că anumite cercuri politice țintesc încheierea unei învoeli, în baza căreia Franța și Rusia declară, că nu se vor ataca una pe alta. O astfel de înțelegere e explicabilă între orice state. Se spune însă, că fostul președinte al republicii franceze, Millerand, a declarat și probabil alți francezi încă cugetă la fel: Un pact între Franța și Rusia e de folos numai când Rusia ar încheia un pact asemănător cu Mica Antantă (România, Cehoslovacia, Iugoslavia) și cu Polonia. În caz contrar armata sovietică ar putea să atace în orice moment statele vecine și Polonia.

Ungaria nu vrea să se plece hotărârii dela Geneva în cauza optanților unguri. Așa se pare, cel puțin, socotind după spusele contelui Appony. Acesta, după întoarcerea acasă la Szombathely, a declarat unor ziariști: „El nu va urmă pilda gazetelor române, și nu va taxa nici prea mult nici prea puțin rezultatul ajuns la Geneva. Cu toate acestea, ține să se știe, că Ungaria a obținut (câpătat) la consiliul Ligei Națiunilor nu numai amânarea unei hotărâri definitive (pentru totdeauna), dar și puțința de a se susține într-o nouă poziție de luptă. — Dacă Ungurii se laudă, că se vor ține pe poziții de luptă, noi încă vom face la fel, cu atât mai vărtos că dreptatea e pe partea noastră.

Cehoslovacia are un popor mai înaintat în cultură, decât poporul român. Cu toate acestea, Cehoslovaciile nu sunt cu totul străini de ideea, să arândeze americanilor unele bunuri cehoslovace. Ziarul „Cesko Slovo“ din Praga a scris în zilele trecute, că în afară de o ofertă americană privitoare la arendarea căilor ferate cehoslovace, guvernul cehoslovac ar mai fi primit și o a doua ofertă a grupului american Morgan, care vrea să preia exploatarea serviciului telefonic în republica cehoslovacă. Doi înalți funcționari de stat cehoslovaci sunt de prezent în America, probabil spre a se interesa de aceste oferte. — Nu e prea măgulitor a da ceva în arândă, chiar străinilor. Dar decât o conducere proprie costisitoare, mai bine una străină, dacă e bună și practică, căci se îndreaptă relele și ai ocazie a învăța ceva mai bun. Nouă încă nu ne strică, a cugeta așa. Suntem după 9 ani dela încheierea războiului, și trebuie să recunoaștem, că foarte greu ne refacem.

Anglia și India. Ziarul „New-York Herald“ a adus știrea, că în India ar fi izbucnit lupte între Englezi și Indieni. Cei din urmă au încercat, în unele părți ale Indiei, să izgonească armata engleză. La Comoris s'ar fi dat deja lupte. — Puterea Angliei zace în coloniile ei bogate din India. Dacă India se va împotrivi pe viitor Englezilor, atunci acestora nu le va mai merge așa de bine ca până acum.

Dimineața

după un somn regenerator, deabia spălatul dinților completează buna dispoziție. Dinți sănătoși și frumoși sunt o comoară de neprețuit. Conservați-vă dinții, spălându-i regulat cu peria și o bună pastă de dinți. Să nu lipsească depe nici o toaletă

KALODONT

SARG

Pasta de dinți antiseptică.

Lipsa de lucru

Din cauza lipsei de bani între oameni, a recoltei slabe, a prețurilor scumpe pentru multe mărfuri industriale, a înmulțirii mărfurilor gata și alte cauze diferite, — se simte lipsă de lucru în o mulțime de fabrici. Acesta e un fenomen dureros, chiar acum în preajma iernii. Dar oricât de neplăcut este, pentru moment cu greu se vor putea lua măsuri mai mari de îndreptare.

De aceea noi sfătuim pe oamenii muncitori, să fie cu grijă la cheltuelile ce fac. „Întinde-te cât ajunge țolul!“ zice o vorbă din bătrâni. Noi o luăm pe vorba mai modernă și spunem: Cheltuește după cum vezi că merge câștigul. Câștigi mult, poți și cheltui mai mult. Dar nu uită nici odată, a pune ceva și la o parte, „din zile albe pentru zile negre“. Merge greu cu câștigul, atunci e omul cu mare grijă și la cheltueli. Cine nu face așa, ajunge în greutăți de neînvinș mai târziu.

Căci nu e lucru de glumă, ce se vestește din multe părți. Spre pildă fabrica de mașini din Sibiu „Feroagricola“ a redus demult lucrul aproape cu totul. Fabrica de mașini Rieger a început acum a reduce lucrul. În Oradea Mare fabrica „Phoebus“, în Arad „Astra“, în Brașov „Voinea“ și „Schiel“, lucrează azi cu personal foarte mic față de trecut. Mai înainte aceste fabrici lucrau mult pentru căile ferate. Pe valea Jiului încă s'a redus lucrul în băisaguri. În industria petroliferă din valea Prahovei la fel.

Interesant e cazul cu micșorarea personalului dela fabrica de reparat vagoane „Le-maitre“ din București. Oamenii au cerut fabricii, să nu concedieze din personalul vechiu, ci să reducă orele de muncă la 7 sau 6 pe zi, lucrând cu toții mai puțin și de sine înțeles pentru o leafă în proporție mai mică.

O astfel de propunere nu e fericitoare, dar totuși poate ajuta pe ceice altcum nu ar

câștiga nimic. Ar fi de dorit să se rezolve favorabil cererea lucrătorilor. În felul acesta, ceice spre pildă pe vară au mai făcut ceva crutări din câștig, „în zilele albe pentru zilele negre“, acum nu vor simți așa tare lipsa, ca ceice au cheltuit tot ce au câștigat.

A ținti omul să trăiască tot mai bine și mai ușor, e de înțeles și frumos. În același timp trebuie însă să se străduiască, a și lucra tot mai mult și mai bine, fără a cheltui toată agoniseala. Cheltuești pe măsură cum e câștigul, punând totdeauna ceva și la o parte.

Fraudele dela

„Monitorul Oficial“

Fălcoianu și Petcu Vasiliu au cerut să fie puși pe picior liber, dar tribunalul n'a încuviințat.

Contra arestării, nefiind încă judecați, prăpădiții defraudatori au făcut apel la tribunal. Împlinindu-se 30 de zile dela arestare, judecarea apelului s'a ținut Sâmbătă 24 Septembrie. Cei doi arestați au apărut în fața tribunalului cu 6 advocați apărători. Din cele declarate la desbatere dăm și noi următoarele:

Fălcoianu fost director general și Petcu Vasiliu fost casier central, au căutat să arunce vina asupra mortului Traian Tomescu, fost director administrativ al „Monitorului Oficial“ (Dupăcum se știe, Tomescu când a văzut că vor fi descoperite hoțiile, s'a împușcat.)

Fălcoianu a mărturisit, că n'avea nici o însărcinare de a chivernisi banii și că nu știa de fraudele, pe cari le făcea Tomescu, singurul care în calitate de director administrativ se ocupa cu păstrarea banilor instituției și de care Tomescu era răspunzător. Fălcoianu recunoaște, că a luat în numeroase rânduri bani cu împrumut dela Tomescu, dar nu-și închipuie că acei bani Tomescu îi luă din cassa „Monitorului“. Fălcoianu spune, că el îl crede pe

Tomescu om avut, fiindcă acesta făcea speculă cu cumpărări și vânzări de case, era mare acționar și dădea bani cu împrumut și altor funcționari. Pentru banii ce i-a împrumutat dela Tomescu, în total vreo 2 milioane lei, i-a dat în cele din urmă vila pe care o avea la Sinaia. *Chitanțele* și scrisorile în valoare de 22 milioane lei date lui Tomescu și cari au fost găsite după moartea acestuia, Fălcoianu le motivează așa: Tomescu le cerea dela Fălcoianu, spre a putea ridica din cassa „Monitorului“ milioanele de lei necesari cheltuielilor urgente, până ce se îplineau formele, cari târăgănesc totdeauna, pe când diferite plăți trebuiau împlinite.

Președintele tribunalului îi atrage atenția lui Fălcoianu, că aceste motive nu se pot crede, fiindcă nu este iertat să se dea bani fără contra-dovezi și nici cu simple chitanțe de acelea.

Petcu Vasiliu declară, că i-a dat lui Tomescu odată 700 mii lei și apoi 100 mii. Suma primă, a spus Tomescu, e pentru Fălcoianu. A doua pentru Tomescu personal. De altcum, spune Petcu, mortul Tomescu își rezervase dreptul, încă de ani de zile, ide a manipula și incasă el personal toate ordonanțele dela autorități și mandatele cu bani venite din provincie. (Frumoasă împărțea, de parcă ar fi fost banii lui privați).

Di procuror Gică Ionescu, luând cuvântul, arată că Fălcoianu a fost tovarăș cu Tomescu în fraude, e deci tot atât de vinovat cât și acesta. Fălcoianu cunoștea operațiunile frauduloase ale lui Tomescu, care din 40 milioane furate a dat lui Fălcoianu 22 de milioane. Scrisorile lui Fălcoianu sunt do- vada sigură, că el știa de unde scoate Tomescu banii, pe care îi dădea. S'a stabilit acum, că numai din ordonanțele incasate de Tomescu dela 1921 până la 1927, „Monitorul“ a fost furat cu 37,847.000 de lei. Și mai sunt încă de controlat mandate de bani și scrisori cu bani. Apărarea ce și-o face Fălcoianu nu e serioasă. Petcu Vasiliu încă a recunoscut însuși, că a luat din cassa statului 1 milion de lei. — Avându-se în vedere, că aceste fraude au făcut mare vâlvă în țară, cum și cercetările în curs, di procuror a cerut ca defraudatorii să nu fie lăsați liberi, decât după judecare și ispășirea pedepsei la care vor fi condamnați.

Cei 6 advocați apărători au spus și ei fiecare ce au putut, îndeosebi că zierele ar fi scris direct fantastic despre fraudele dela „Monitorul Oficial“. (Di procuror G. Ionescu a declarat, că presa n'a exagerat nimic, ci și-a făcut numai datoria). Au mai spus apărătorii, că Fălcoianu se trage din o veche familie de 400 ani. Au recunoscut însă, că Fălcoianu era stăpânit într'un mare grad de patima jocului de cărți; se întâmplă, că cei cărora le rămânea dator, se duceau la Tomescu să ceară bani, până ce la un moment dat acesta i-a scos afară.

Tribunalul a hotărât, la urmă, rămânerea lui Fălcoianu și Petcu în închisoarea dela Văcărești, până la judecarea lor.

Prețul cerealelor

Exportul de cereale merge mai greu în anul acesta, decât în alți ani. În străinătate ne face concurență America — așa se spune, — oferind mai ieftin ca România, cea cu o sumedenie de taxe dela cumpărare până la plecarea vaporului încărcat. Pe de altă parte, lipsa de bani și dobânzile cele mari, produc greutăți caselor de export. Astfel în zilele acestea, a ajuns în stare de faliment una din cele mai mari case de export de cereale din țară, firma „Frații Manisalian“, înființată acum 40 de ani. Despre această firmă se spune, că a făcut o învârteală de peste șapte miliarde lei în ultimii cinci ani. Cu toate acestea, având un capital propriu numai de 3 milioane, are acum o pagubă de vreo 30 milioane lei. Această firmă exportă anual cereale de aproximativ 1 miliard și 200 milioane lei, la care Statul incasă anual cam 250 milioane lei taxe de export.

Pe ziua de 26 Septembrie c. au cotat: la Brăila orzul 58.500 lei vagonul, ovăsul 49.500 lei, grâul de 77—78 kgr. cu 5—6 la sută corpuri străine 72 mii lei, porumbul 49 mii lei; la Galați orzul 58.500 lei, ovăsul 49.500 lei, porumbul 49.000 lei; la Tulcea orzul 58 mii lei; la Ismail orzul 58 mii, porumbul 47.500 lei; la Constanța orzul 59.500, ovăsul 51 mii, porumbul 49.500 lei; la Călărași orzul 57.500 lei, porumbul 47 mii; la Giurgiu și Oltenița porumbul 47 mii; în Basarabia orzul 58 mii, porumbul 47.500 lei vagonul.

Urmările căldurii din uitimele zile. Ministerul de Domenii face cunoscut, că din cauza căldurilor prea mari, atât arăturile cât și însemnările de toamnă se fac cu mare greutate, mai ales în câmpia Dunării. În schimb aceste călduri ajută la coacerea porumbului. — În nordul Moldovei și Basarabiei, cât și în Bucovina, însemnările de toamnă se fac în condițiuni bune.

Revizuirea tarifului vamal

Vechiul tarif vamal al țării noastre a fost revizuit la începutul anului acesta. În aplicare s'a pus după Paști. Cu toate acestea se simte necesitatea revizuirii lui. Fiind lucrat la repezeală, cum e obicei la mulți guvernanti de-ai nostri, noul tarif cuprinde o seamă de taxe absurde. E deci explicabilă revizuirea.

Ar fi de dorit, ca la plănuita revizuire să se țină mai bine seamă de justele interese ale mulțimii. S'au pus taxe vamale prea mari, pe unele mărfuri cari nu se fabrică în țară, dar sunt necesare populației. Urcarea vămii în astfel de cazuri, scumpește marfa fără nici un rost. Doar atât, că Statul are mai mult venit dela vamă. De asemenea s'a aflat, că alte taxe au fost prea mult urcate, în urma intervențiilor unor fabrici, cari în chipul acesta au delăturat concurența din afară.

Considerând cele de mai sus, aprobăm revizuirea tarifului, în speranță, că se va face un lucru mai bun.

Cursul banilor

la bursa din București, la 27 Septembrie.

	Valută	Deviză
1 franc francez	Lei 6.40	6.40
1 liră sterlină	„ 780.—	790.—
1 dolar	„ 159.—	160.50
1 liră italiană	„ 8.80	8.95
1 franc elvețian	„ 31.—	31.40
1 coroană cehă	„ 4.80	4.85
1 marcă aur	„ 38.—	38.50
1 șiling austriac	„ 23.—	22.95
1 penga ungurească	„ 28.50	28.55
1 dinar	„ 2.85	2.87

Numeri de probă din „Foia Poporului“ trimitem la dorință oricui gratis, dacă ni se cere (un număr din urmă). — Recomandați foia tuturor cunoscuților.

No. 619—1957

9076

PUBLIKAȚIUNE

Se publică spre cunoștință generală că, în ziua de 1 Noembrie a. c., ora 12 a. m., în localul primăriei comunale Cașolț, jud. Sibiu, se va vinde prin licitație publică cu oferte închise și sigilate următoarele: 1250 arbori esență stejar, majoritate lemn de lucru, din pădurea comună Cașolț, (județul Sibiu).

Vânzarea se va face conform regulamentului de licitație și cu aplicarea condițiilor generale pentru exploatarea pădurilor Statului publicate în „Monitorul Oficial“ Nr. 106 din 12 August 1912, cum și cu condițiile speciale de care amatorii pot lua cunoștință dela Direcțiunea X Silvică Sebeș, Ocolul Silvic Sibiu și primăria comunei Cașolț.

Estimațiunea din oficiu este de 326,011 Lei.

Garanția provizorie este de 50,000 Lei.

Supraoferte nu se primesc.

Cașolț, la 20 August 1927.

Primăria comună.

No. 619—927

9077

PUBLIKAȚIUNE

Se publică spre cunoștință generală că, în ziua de 1 Noembrie a. c., ora 10 a. m., în localul primăriei comunale Cașolț (jud. Sibiu), se va vinde prin licitație publică cu oferte închise și sigilate următoarele: 5230 arbori esență stejar majoritate lemn de lucru, din pădurea comună Cașolț.

Vânzarea se va face conform regulamentului de licitație și cu aplicarea condițiilor generale pentru exploatarea pădurilor Statului publicate în „Monitorul Oficial“ Nr. 106 din 12 August 1912, cum și cu condițiile speciale de care amatorii pot lua cunoștință dela Direcțiunea X Silvică Sebeș, Ocolul Silvic Sibiu și primăria comunei Cașolț.

Estimațiunea din oficiu este de 2.566,300 Lei.—

Garanția provizorie este de 400,000 Lei.—

Supraoferte nu se primesc.

Cașolț, la 20 August 1927.

Primăria comună.

No. 780—1927

9200

PUBLIKAȚIUNE

Primăria comunei Bungard, județul Sibiu, arendează din nou prin licitație publică în ziua de 16 Oct. 1927, orele 2 p. m., pășunatul de iarnă, teritoriul din hotarul comunal în estensiune de 700 jug. ead., din care 400 jug., pășund de pădure cu ghindă foarte multă.

Condițiunile se pot vedea la primărie în orele de oficiu.

Bungard, la 27 Sept. 1927.

Primăria comună.

No. 981—1927

9202

PUBLIKAȚIUNE

Primăria comunei Nouș, județul Sibiu, exarendează prin licitație publică în ziua de 8 Octombrie 1927 la orele 14 pășunatul de iarnă, pentru oi.

Condițiunile se pot vedea la primărie.

Primăria comună.

No. 872—1927

9195

INVITARE.

Reuniunea femeilor române de meseriiși, industriași și comercianți „OCROTIREA NEPUTINCIOȘILOR“, din Sibiu și jur, Vă invită la serbarea, Culesul viilor, împreună cu recitări, declamări și cântări, care se va ține Duminică, în 2 Octombrie crt., orele 20 (8 seara), în sala mare dela „Unicum“. După serbare dans. 9201

Comitetul.

No. 872—1927

9195

PUBLIKAȚIUNE

Comuna Sadu, arăndează prin licitație publică crâjma comună pe timpul din 1 Ianuarie 1928, până la 31 Decembrie 1930.

Licitația se va ține în ziua de 26 Octombrie 1927, ora 14 în conformitate cu art. 72—83 din legea contabilității publice.

Prețul de concurență e 40.000 Lei anual, garanția 10%. Condițiunile de licitație se pot vedea la primăria comună în orele oficiuase.

Sadu, la 16 Iulie 1927.

Primăria comună.

PUBLIKAȚIUNE

Să aduce la cunoștință că târgul de țară al comunei Săliște, din Octombrie, de vite și marță nu se ține până la o nouă dată care se va anunța.

9205 Primăria comună.

O sticlă mare pentru vitrină

și un părete de lemn de 5 metri lungime și 3 metri înălțime cu sticlă și cu o ușă, sunt de vânzare. A se adresa la Librăria „Foia Poporului“, Sibiu, strada Mitropoliei No. 12.

fr. nr.

Pentru noul an școlar!

Sunt de vânzare la **Librăria „FOAIA POPORULUI“ Sibiu, Strada Mitropoliei 12.**

Revanzătorilor li se dă rabat!

Revanzătorilor li se dă rabat!

Cărți școlare pentru toate școlile
Caete necesare precum și
Creioane de toate soiurile

Penițe și tocuri pentru penițe
Tușuri diferite culori
Cerneluri roșii, negre, vișete etc. etc.